

Minnesanteckningar

Läraryrskonferensens möte den 16 september 2015

Lokal: Nordic Light Hotel, Stockholm

Närvarande:

Maria Jarl, ordförande, Göteborgs universitet
Anders J. Persson, vice ordförande, Södertörns högskola
Jan Lif, sekreterare, Göteborgs universitet
Jane Meckbach, Gymnastik- och idrottshögskolan
John Hellström, Gymnastik- och idrottshögskolan
Anna Brodin, Göteborgs universitet
Katarina Florin, Högskolan Gävle
Cecilia Kjellman, Högskolan i Halmstad
Mats Tegmark, Högskolan Dalarna
Marianne Juvas Liljas, Högskolan Dalarna
Margareta Ljungqvist, Högskolan i Borås
Stefan Engberg, Högskolan i Jönköping
Susanne Gustavsson, Högskolan i Skövde
Torgny Ottosson, Högskolan Kristianstad
Lena Löfgren, Högskolan Kristianstad
Lena Garberg, Högskolan Väst
Kerstin Ericson, Jönköping University
Hilde Altern, Konstfack
Lisa Öhman, Konstfack
Karin Finnmark, Kungliga Tekniska Högskolan
Per-Henrik Holgersson, Kungliga Musikhögskolan i Stockholm
Anna Backman Bister, Kungliga Musikhögskolan i Stockholm
Jörgen Nissen, Linköpings universitet
Cecilia Lindgren, Linköpings universitet
Brita Johansson-Cederblad, Linnéuniversitetet
Cathrine Norberg, Luleå tekniska universitet
Sinikka Neuhaus, Lunds universitet
Anna Tornberg, Lärarförbundet
Ditte Karlsson, Lärarförbundet Student
Anna Jändel-Holst, Lärarnas Riksförbund
Anders Linde-Laursen, Malmö högskola
Anders Olsson, Malmö högskola
Therese Welén, Mälardalens högskola
Hans Adolfsson, Stockholms universitet
Per Båvner, Stockholms universitet
B-O Molander, Stockholms universitet
Ulf Nyman, Stockholms universitet
Ulrika Wallén, Sveriges kommuner och landsting
Anette Vybiral, Södertörns högskola
Jan Mannberg, Umeå universitet
Annika Kjellsson Lind, Umeå universitet
Maria Löfgren, Umeå universitet
Ulrika Wallenquist, Uppsala universitet
Krister Persson, Örebro universitet
Jörgen Lennqvist, Örebro universitet

1. Sammanträdets öppnande

Ordförande Maria Jarl hälsar alla välkomna. Mötet inleds med en presentationsrunda.

2. Fastställande av föredragningslistan

Föredragningslistan fastställs efter sex tillägg under punkt 13, övriga frågor (se nedan).

3. Föregående minnesanteckningar

Föregående minnesanteckningar (2015-05-08) läggs till handlingarna utan synpunkter.

4. Val av justeringsperson

Therese Welén, Mälardalens högskola, väljs att tillsammans med ordföranden justera minnesanteckningarna.

5. Meddelanden

Utbildningsledarnätverket (Jörgen Lennqvist)

Nätverket har diskuterat remissen om en mer flexibel lärarutbildning, och några lärosäten har planerat för eventuella förändringar. Dock bereds ärendet av Utbildningsdepartementet fortfarande, och det finns inga uppgifter om när beslut fattas.

Huruvida det blir en utvärdering av lärarutbildningarna under 2016 är fortfarande inte formellt meddelat, men en del talar för att så kommer att ske. UKÄ kommer att bjudas in till konventets möte i december, och eventuellt delges mer information då.

Aktuellt från Utbildningsdepartementet (Maria Jarl)

Utbildningsdepartementet har i nuläget inga ytterligare besked att lämna vad gäller remissen om en mer flexibel lärarutbildning, och inte heller något mer om lagrådsremissen angående anställning under kompletterande pedagogisk utbildning.

Departementets huvudsakliga fokus ligger just nu på arbetet med den kommande budgetpropositionen. Regeringen avser först och främst att ta olika initiativ för att öka intresset för läraryrket och för lärarutbildningen, snarare än att förändra detaljer i lärarutbildningens utformning.

I november kommer en rapport om den kartläggning av VFU som genomförts av UKÄ. Kartläggningen har bestått av en enkät, SWOT-analys och vissa platsbesök. Besöken har tillfört mycket, men det är oklart i vilken mån de är representativa för alla lärosätens VFU-verksamheter. Undersökningen kommer att påvisa positiva exempel, men även problematiska företeelser – exempelvis att det runt om i landet figurerar en närmast oändliga flora av terminologier för samma

fenomen. Lärosätena kan förvänta sig att UKÄ kommer att ta kontakt med dem och efterfråga information om pågående forskningsprojekt relaterade till VFU.

Lagrådsremiss *Anställning under viss kompletterande utbildning* (Per-Henrik Holgersson)

Per-Henrik Holgersson redovisar huvuddragen i lagrådsremissen, och uppmanar deltagarna i konventet att läsa den:

<http://www.regeringen.se/rattsdokument/lagradsremiss/2015/06/anstallning-under-viss-kompletterande-utbildning/>

Lagförslaget som innebär en förändring i skollagen avser att träda i kraft 1 juli 2016. Dock säger remissen ingenting om hur lärosätena bör organisera KPU med anledning av detta.

Alumnenkäten (Mats Tegmark)

Mats Tegmark informerar om den pågående alumnenkäten, se bilaga 1. Under vecka 51 kommer varje lärosäte som deltagit i undersökningen att få resultaten levererade. En del studenter som svarat på enkäten har bett att få ta del av resultatet, och med anledning av detta kommer eventuellt en hemsida för detta ändamål att skapas.

Fråga om samråd från Utredningen om nationell strategi för den kommunala musik- och kulturskolan (Maria Jarl)

Utredningen: <http://www.regeringen.se/rattsdokument/kommittedirektiv/2015/04/dir.-201546/>

I direktiven ingår även att utreda hur lärarförsörjningen inom musik- och kulturskolan kan säkras, vilket skulle kunna ske genom en koppling till ämneslärarprogrammen. Ansvariga är därför intresserade av att samråda med Lärarutbildningskonventet angående detta. Konventet konstaterar att intresse om samråd finns, och Maria Jarl kontaktar utredningen för vidare diskussion.

Rapport från skandinavisk lärarutbildningskonferens i Köpenhamn 27 maj 2015 (Anders J. Persson)

Konferensen, som riktade sig till ledamöter i det svenska lärarutbildningskonventet och i de norska och danska konventen/motsvarande, samlade totalt 85 deltagare från Sverige, Norge och Danmark, varav 17 stycken från Lärarutbildningskonventet. Huvudteman var (1) professionsorienteringen av lärarutbildningarna, (2) lärarutbildningen på vetenskaplig grund, och (3) lärarutbildning i en samhällskontext.

Vad gäller professionsorienteringen skiljer sig de skandinaviska länderna en del. I Danmark är lärarutbildningen fortfarande tämligen isolerad från övriga universitetet och bedrivs genom former av seminarieverksamhet, medan man i Norge har genomfört en hel del reformer mot en starkare

akademisering av lärarutbildningen, inklusive forskarskola. Sverige kan sägas ligga någonstans mitt i mellan dessa två positioner.

Lärosätena tillfrågades hur de betraktade ”lärarutbildning på vetenskaplig grund”, och tre möjliga positioner utkristalliserades: (1) en forskningsinformerande utbildning, att studenter ges litteratur som härstammar från forskarsamhället, (2) en forskningsledd utbildning, att lärarutbildarna är forskare själva, och/eller (3) att forskning bedrivs inom/om lärarutbildningen vid lärosätet.

Även om konferensen var tidsmässigt kort fanns det ett stort värde i att utbyta kunskaper, och nästa möte sker i Oslo 2016 (se punkt 11 nedan).

6. Antagningsläget – kort avstämning

Det höga söktrycket till lärarutbildningarna under våren återspeglar sig i antagningsstatistiken för samtliga lärosäten. Generellt fyller lärosätena sina platser mer än väl, med några undantag av lokal karaktär.

7. UKÄ:s rapport *Utbildas lärare i rätt ämnen?* - diskussion

UKÄ:s rapport *Ämnen i lärarstudenternas examina* presenterades 9 september och diskuterade bland annat frågan om lärare utbildas i rätt ämnen. Rapporten hittas här:

<https://www.uka.se/nyheter/utbildaslarareinomrattamnen.5.272b19ff14e2a77aec41b11f.html>

Rapporten menar sig slå hål på en del myter om lärarbristen, och föreslår en ny modell för dimensionering av lärarutbildningen baserat på undervisningsbehovet per ämne utifrån grundskolans timplan. Modellen avser enbart grundskolan, inte gymnasiet.

Mötet diskuterar att rapporten inte uppmärksammar ändringen i regleringsbrevet, som numera uppdrar till lärosätena att ansvara för dimensioneringen av utbildningarna genom kontakt med regionala arbetsgivare.

Denna slutsats dras även i betänkandet *Högre utbildning under tjugo år*, se <http://bit.ly/1G01uNC>

Vidare är inte nationell dimensionering något som förefaller prioriteras av regeringen; istället arbetar man med lösningar på den generella lärarbristen.

En konferens med fortsatta diskussioner i ärendet kommer att hållas 23-24 november av UKÄ i samarbete med Stockholms universitet, betitlad ”Vi flyttar fram positionerna”:

<http://www.uka.se/konferenser/konferensviflyttarframpositionerna.4.10e4aaf814c9e294554608a.html>

8. Den kommande forskningspolitiska propositionen - diskussion

En forskningspolitisk proposition ska presenteras 2016, och ”omfatta forskning, högre utbildning och forskningsrelaterad innovation”. Propositionen ska behandla den kommande fyraårsperioden, men även ha ett ”långsiktigt perspektiv”.

Förra propositionen, *Forskning och innovation*, avsåg perioden 2013-2016.

Uppdrag har getts till centrala forskningsfinansiärer att ta fram underlag (25 oktober), och lärosäten är inbjudna komma med inspel (2 november).

Mötet diskuterar huruvida framtida anslag till följd av lärosätenas ökade autonomi inte kommer att innebära en uppdelning mellan grundutbildning och forskning, och om detta innebär en risk för att lärosätena satsar mindre resurser på grundutbildning än forskning – eller vice-versa. Det föreslås att man studerar hur grundutbildningsuppdragen och forskningsuppdragen är organiserade vid olika lärosäten, för att på så vis få en bild över den aktuella situationen.

Vidare konstateras att om lärosätena förses med utökade utbildningsplatser behövs även mer forskningsmedel för att möjliggöra rekrytering av undervisande och forskande personal. (Denna fråga återkommer i punkt 9, se nedan.)

Det uppmärksammas att 20 % av befolkningen verkar som lärare eller är på annat sätt involverade i skolans verksamheter, men bara 4 % av Vetenskapsrådets resurser går till utbildningsvetenskaplig forskning – och all utbildningsvetenskaplig forskning är inte heller direkt relevant för lärarutbildningen.

Läraryrket låter meddela att de kommer att göra ett inspel till propositionen, i samverkan med bland annat Svenskt näringsliv, rörande behoven av att förstärka att skolans verksamhet vilar på vetenskaplig grund.

9. Förslag kring ALF-skolavtal – diskussion

Frågan om ett nationellt avtal på skolområdet liknande ALF-avtalet på medicinsidan väcktes av Elisabet Nihlfors på Lärarutbildningskonventets vårkonferens 2015. Ett underlag togs fram av universiteten i Uppsala, Göteborg och Karlstad och skickades till regeringen i juni.

Se [bilaga 2](#) för en presentation av förslaget och [bilaga 3](#) för underlaget.

Ingen formell respons har ännu kommit från Utbildningsdepartementet, men det finns uppgifter om att det är under behandling.

Konventet ställer sig positiva till förslaget. Det påpekas att både Malmö högskola och Högskolan Dalarna redan arbetar med liknande regionala avtal (dock finansierade av interna medel) och att dessa skulle kunna lyftas fram som goda exempel. Även vid Umeå universitet förekommer liknande lokala initiativ.

10. Översyn av Lärarutbildningskonventets stadgar - diskussion

Lärarutbildningskonventets stadgar från 2002 är i behov av revidering, av skäl som framgår i bilaga 4.

Mötet diskuterar stadgarna i grupper och konstaterar sammanfattningsvis

att stadgarna i flera avseenden behöver revideras, och

att ordföranden, vice ordföranden och det arbetande utskottet bör utarbeta och framlägga förslag till reviderade stadgar till nästkommande möte.

Vidare framförde grupperna

att lärosätena har olika organisationer, och därmed borde det vara upp till dessa att avgöra vilka representanter som är lämpliga för konventet,

att det viktigt att ledamöterna innehar ledningsfunktioner för lärarutbildningarna, och att de inte byts ut för ofta då det skulle försämra kontinuiteten i diskussionerna,

att det borde förtydligas hur ordförande, vice ordförande och sekreterare väljs, och vilka uppdrag dessa har i sina respektive roller – så man vet vad som förväntas av dem,

att det är oklart om 20 % resurser av en heltidstjänst för sekretariatet är rimligt,

att det eventuellt bör klargöras i stadgarna vilken roll konventet har i relation till SUHF,

att det behöver klargöras hur adjungeringar ska ske, och

att det är önskvärt med mer studentrepresentation i Lärarutbildningskonventet.

Om ytterligare synpunkter uppkommer kan dessa skickas till ordföranden: maria.jarl@gu.se

11. Skandinavisk lärarutbildningskonferens i Oslo 31 maj 2016

Anders J. Persson kommer att delta i ett planeringsmöte 13 november för den kommande skandinaviska lärarutbildningskonferensen, och tar tacksamt emot idéer om frågor och teman som bör tas upp: anders.j.persson@sh.se.

12. Vårens mötestider

Tider för vårens mötestider diskuteras. Följande föreslås:

- Onsdag 3 februari (ordinarie möte)
- Tisdag-onsdag 26-27 april (ordinarie möte, samt vårkonferens)

Alla deltagande lärosäten uppmanas att se över sina möjligheter att husera vårkonferensen i april och meddela ordföranden: maria.jarl@gu.se

13. Övriga frågor

Läraryftet 2

Det informeras om att beskedet om hur mycket resurser som skulle gå till Läraryftet 2 kom sent och innebar mindre resurser än väntat, vilket skapat problem för vissa lärosäten i form av inställda kurser.

Lärarytbildningskonventets hemsida

Jan Lif tillfrågar mötet om det är i sin ordning att konventets minnesanteckningar/protokoll och handlingar till möten placeras på en extern hemsida, detta för att underlätta överföringar av dokument mellan olika lärosäten vid byte av ordförandeskap. Konventet uttrycker inga invändningar.

Lärarytbildningskonventets möte 3 december

Mötet 3 december kommer att ske på Scandic Park, Karlavägen 43.

Nordplus

Ordföranden ställer frågan om något lärosäte är intresserat av att medverka till en gemensam ansökan till Nordplus med konventets motsvarigheter i Danmark och Norge:

<http://www.nordplusedonline.org/nor/Hvem-kan-soeke/Nordplus-Nordiske-Spraak>

Ansökan ska vara inlämnad 1 oktober. Intresserade ombuds höra av sig till maria.jarl@gu.se

Konferens i Finland

Anna Brodin från Göteborgs universitet informerar om en konferens i Finland 8-9 oktober som riktar sig till lärarytbildare, på temat *Fortbildning och digitalisering - utmaningar för lärarytbildning och läraryrket - perspektiv från Finland och Sverige*.

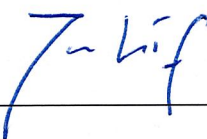
MIK-konferens

Anders J. Persson hälsar alla intresserade välkomna till ett möte 5 november 2015 på Södertörns högskola på temat medie- och informationskunnighet (MIK). Mötet är en uppföljning på den första MIK-konferens som anordnades på Malmö högskola i november 2014.

14. Sammanträdets avslutande

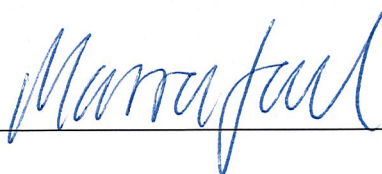
Ordföranden och vice ordföranden tackar alla närvarande för bra diskussioner och förklarar sammanträdet avslutat.

Vid protokollet

Jan Lif, sekreterare

Justeras

Maria Jarl, ordförande

Therese Welén, ledamot